

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.1.2019
COM(2019) 10 final

2019/0007 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Πολωνία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (εφεξής «η οδηγία ΦΠΑ»), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να θεσπίζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του ΦΠΑ ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 15 Μαΐου 2018, η Πολωνία ζήτησε άδεια για παρέκκλιση από το άρθρο 226 της οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με τις απαιτήσεις τιμολόγησης όσον αφορά τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), και για καθιέρωση του υποχρεωτικού μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών για παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που ενέχουν πιθανότητες απάτης, οι οποίες στην Πολωνία καλύπτονται εν γένει από τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης και την εις ολόκληρον ευθύνη. Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 3ης Σεπτεμβρίου 2018, σχετικά με το αίτημα της Πολωνίας. Με επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 2018, η Επιτροπή ενημέρωσε την Πολωνία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, η Πολωνία προτίθεται να καθιερώσει τον υποχρεωτικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών για την καταβολή του ΦΠΑ για ορισμένες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που ενέχουν πιθανότητες απάτης.

Ο μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών αποτελεί εναλλακτικό σύστημα είσπραξης του ΦΠΑ. Σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία, για δεδομένη πράξη, ο υποκείμενος στον ΦΠΑ εισπράττει την πληρωμή του φορολογητέου ποσού και του ΦΠΑ (αν εφαρμόζεται) από τον πελάτη του (ή από τρίτο μέρος). Στη συνέχεια, ο υποκείμενος στον ΦΠΑ αναφέρει την εν λόγω πράξη στην οικεία περιοδική δήλωση ΦΠΑ. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της δήλωσης ΦΠΑ, ο ΦΠΑ οφείλεται από τον υποκείμενο στον φόρο στις φορολογικές αρχές ή, ενδεχομένως, επιστρέφεται από τις φορολογικές αρχές. Αν οφείλεται ο ΦΠΑ, ο υποκείμενος στον φόρο καταβάλλει τον ΦΠΑ στο κράτος μέλος σε καθορισμένη περιοδική βάση (μηνιαία, τριμηνιαία κ.λπ.). Η χρήση του διαχωρισμού των πληρωμών συνεπάγεται αλλαγή αυτής της (συνήθους) αλυσίδας συναλλαγών, διότι πρέπει να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ της πληρωμής του οφειλόμενου ποσού ΦΠΑ και του οφειλόμενου φορολογητέου ποσού. Όταν ένας προμηθευτής υπάγεται σε αυτές τις διατάξεις διαχωρισμού των πληρωμών, είναι υποχρεωμένος να διαθέτει, εκτός από τον κανονικό του τραπεζικό λογαριασμό, χωριστό δεσμευμένο λογαριασμό για τον ΦΠΑ. Ο λογαριασμός αυτός είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται μόνο για την είσπραξη ΦΠΑ από τους πελάτες του και την καταβολή ΦΠΑ στους προμηθευτές του. Στην περίπτωση αυτή, ο αποκτών καταβάλλει στον προμηθευτή το φορολογητέο ποσό, συνήθως σε κανονικό τραπεζικό λογαριασμό, ενώ ο ΦΠΑ που οφείλεται για την παράδοση ή την παροχή θα πρέπει να καταβάλλεται στον δεσμευμένο του τραπεζικό λογαριασμό για τον ΦΠΑ.

Σύμφωνα με την Πολωνία, παρά τα πολυάριθμα μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση της απάτης (π.χ. η καθιέρωση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης και της εις ολόκληρον ευθύνης για τον πελάτη, η καθιέρωση του τυποποιημένου φακέλου ελέγχου, αυστηρότεροι κανόνες για την εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ και τη διαγραφή από το

μητρώο ΦΠΑ των υποκειμένων στον φόρο, περισσότεροι λογιστικοί έλεγχοι κ.λπ.), οι λύσεις αυτές εξακολουθούν να είναι ανεπαρκείς για τον αποκλεισμό της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και την αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ. Στην πρόσφατη μελέτη σχετικά με το έλλειμμα ΦΠΑ στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ¹ αναφέρεται έλλειμμα ΦΠΑ ύψους 25 % για την Πολωνία. Η άποψη της Πολωνίας είναι ότι η εφαρμογή του υποχρεωτικού μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών θα εξαλείψει την απάτη στον τομέα του ΦΠΑ ευθύς εξαρχής. Δεδομένου ότι, ως αποτέλεσμα του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών, το ποσό του ΦΠΑ που κατατίθεται σε χωριστό λογαριασμό για τον ΦΠΑ του υποκειμένου στον φόρο είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται από τον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο μόνον για περιορισμένους σκοπούς, δηλαδή για την καταβολή της οφειλής ΦΠΑ στη φορολογική αρχή ή την καταβολή του ΦΠΑ για τιμολόγια που λαμβάνονται από προμηθευτές, διασφαλίζεται καλύτερα ότι οι φορολογικές αρχές θα εισπράττουν ολόκληρο το ποσό του ΦΠΑ που θα έπρεπε να μεταφέρει ο υποκείμενος στον φόρο στο Δημόσιο Ταμείο.

Ως εκ τούτου, η Πολωνία καθιέρωσε τον προαιρετικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών την 1η Ιουλίου 2018. Ωστόσο, η Πολωνία θεωρεί ότι σε τομείς ιδιαίτερα εκτεθειμένους στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ, στους οποίους εντοπίζονται περιστατικά απάτης επί σειρά ετών, είναι σκόπιμο να γίνει ένα βήμα περαιτέρω και να καθιερωθεί ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών. Οι τομείς αυτοί καλύπτουν κλάδους της οικονομίας όπως η χαλυβουργία, τα απομέταλλα, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός, ο χρυσός, τα μη σιδηρούχα μέταλλα, τα καύσιμα και οι πλαστικές ύλες, οι οποίοι στην Πολωνία εμπίπτουν εν γένει στον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης και στην εις ολόκληρον ευθύνη (ο κατάλογος των κλάδων που θα καλύπτονται από τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών περιλαμβάνεται στο παράρτημα της απόφασης).

Ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών θα ισχύει για τις συγκεκριμένες παραδόσεις ή παροχές μεταξύ υποκειμένων στον φόρο [παραδόσεις ή παροχές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B)] και θα καλύπτει μόνο ηλεκτρονικές τραπεζικές μεταφορές. Η τράπεζα θα ενεργεί ως παράγοντας διαχωρισμού και θα εκτελεί τις δραστηριότητες με στόχο τη μεταφορά του ποσού που καταβάλλει ο πελάτης στους σχετικούς λογαριασμούς του προμηθευτή, δηλαδή το ποσό του φόρου στον κανονικό λογαριασμό του συναλλασσομένου, ενώ το ποσό του ΦΠΑ στον δεσμευμένο λογαριασμό του συναλλασσομένου για τον ΦΠΑ. Τα ποσά στον δεσμευμένο λογαριασμό για τον ΦΠΑ θα ανήκουν στον υποκείμενο στον φόρο, ωστόσο, η δυνατότητά του να διαθέτει τα ποσά θα περιορίζεται καταρχήν στην πληρωμή του οφειλόμενου ΦΠΑ στη φορολογική αρχή ή του ΦΠΑ που προκύπτει από τιμολόγια τα οποία λαμβάνονται από προμηθευτές.

Βάσει των γενικών κανόνων που ισχύουν στην Πολωνία, σε περίπτωση πλεονάσματος του φόρου εισροών σε σχέση με τον φόρο εκροών που αναγνωρίζεται από τον υποκείμενο στον φόρο στη δήλωση ΦΠΑ ως επιστρεπτέο ποσό ΦΠΑ, η επιστροφή αυτή θα πραγματοποιείται εντός 60 ημερών στον κανονικό λογαριασμό του υποκειμένου στον φόρο. Για τον περιορισμό των επιπτώσεων του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών στις ταμειακές ροές των συναλλασσομένων, η Πολωνία προβλέπει ταχύτερη διαδικασία για την επιστροφή του πλεονάσματος του φόρου εισροών. Κατόπιν αιτήματος του υποκειμένου στον φόρο, η επιστροφή θα πραγματοποιείται εντός 25 ημερών. Επιπλέον, η Πολωνία επισήμανε στο αίτημά της ότι η προτεραιότητα θα δοθεί στη διασφάλιση αποτελεσματικών και εγκαίρως εκτελούμενων διαδικασιών επιστροφής φόρου.

Σύμφωνα με την Πολωνία, το κόστος λειτουργίας του συστήματος διαχωρισμού των πληρωμών δεν αναμένεται να είναι σημαντικό και θα συνδέεται ως επί το πλείστον με την

¹ Μελέτη και εκθέσεις σχετικά με το έλλειμμα ΦΠΑ στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ: Τελική έκθεση 2018.

εφαρμογή του συστήματος, τη συντήρησή του και τη διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού. Οι υποκείμενοι στον φόρο δεν θα επιβαρυνθούν με κόστος ανοίγματος και λειτουργίας του λογαριασμού για τον ΦΠΑ, διότι ο λογαριασμός για τον ΦΠΑ θα παρέχεται από την τράπεζα χωρίς χρέωση προμήθειας ή τέλους.

Ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών θα εφαρμόζεται επίσης σε συναλλασσόμενους μη εγκατεστημένους στην Πολωνία, οι οποίοι θα πρέπει να διαθέτουν τραπεζικό λογαριασμό που να λειτουργεί σύμφωνα με την πολωνική νομοθεσία για τον τραπεζικό τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Πολωνία βεβαίωσε την Επιτροπή ότι οι μη εγκατεστημένοι συναλλασσόμενοι δεν θα επιβαρύνονται με πρόσθετο κόστος όσον αφορά την υποχρέωση ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού στην Πολωνία, διότι οι εν λόγω υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν να ανοίγουν και να διατηρούν δωρεάν τραπεζικό λογαριασμό στην Πολωνία.

Για την εύρυθμη λειτουργία του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών, στο εκδιδόμενο από τον προμηθευτή τιμολόγιο θα πρέπει να αναγράφονται πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του υποχρεωτικού μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών. Στο άρθρο 226 παρατίθεται κατάλογος των ενδείξεων που πρέπει να περιλαμβάνονται στα τιμολόγια. Η συμπερίληψη πρόσθετων ενδείξεων στα τιμολόγια δεν εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Ενόψει του γεγονότος ότι για την εφαρμογή του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών απαιτείται πρόσθετη μνεία στο τιμολόγιο, η Πολωνία ζήτησε παρέκκλιση από το άρθρο 226 της οδηγίας ΦΠΑ.

Ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών, όπως προβλέπεται από την Πολωνία, δεν θα επιβάλει σημαντικές αλλαγές για τους υποκείμενους στον φόρο. Ωστόσο, επειδή το σύστημα ήδη λειτουργεί σε εθελοντική βάση από την 1η Ιουλίου 2018, οι υποκείμενοι στον φόρο είχαν τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με αυτό.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η άποψη της Επιτροπής είναι ότι ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών για παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που ενέχουν πιθανότητες απάτης, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα, μπορεί να αποφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης. Επομένως, προτείνεται να χορηγηθεί παρέκκλιση από την 1η Μαρτίου 2019 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2022.

Ωστόσο, δεδομένου του καινοφανούς χαρακτήρα και του ευρέος πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνέχεια στο πλαίσιο της εν λόγω παρέκκλισης, ιδίως δε όσον αφορά τις επιπτώσεις του μέτρου στο επίπεδο της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και τις επιπτώσεις του για τους υποκείμενους στον φόρο (σχετικά με τις επιστροφές ΦΠΑ, τον διοικητικό φόρτο, το κόστος για τους υποκείμενους στον φόρο κ.λπ.). Κατά συνέπεια, ζητείται από την Πολωνία να υποβάλει έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις του μέτρου δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος του.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρέκκλιση μπορεί να εγκριθεί βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Η Πολωνία ζήτησε το μέτρο παρέκκλισης για να καταπολεμήσει τη φοροδιαφυγή στους κλάδους όπου εντοπίζονται περιστατικά απάτης στον τομέα του ΦΠΑ επί σειρά ετών. Η παρέκκλιση είναι σύμφωνη με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής.

Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου², χορηγήθηκε παρόμοια παρέκκλιση στην Ιταλία για να εφαρμόσει τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών. Σύμφωνα με το ιταλικό σύστημα διαχωρισμού των πληρωμών, ο οφειλόμενος ΦΠΑ καταβάλλεται στον δεσμευμένο λογαριασμό των φορολογικών αρχών για τον ΦΠΑ. Το πεδίο εφαρμογής της ιταλικής παρέκκλισης περιορίζεται σε παραδόσεις και παροχές σε δημόσιες αρχές, οντότητες ελεγχόμενες από δημόσιες αρχές και σε ορισμένες εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Η Ρουμανία υπέβαλε επίσης αίτημα για παρέκκλιση ώστε να εφαρμόσει τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών σε παραδόσεις και παροχές από ορισμένους υποκείμενους στον φόρο. Ο ρουμανικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών εγείρει σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά την αναλογικότητα και τη συμβατότητά του με τη Συνθήκη. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προέβαλε αντιρρήσεις σχετικά με το αίτημα της Ρουμανίας για παρέκκλιση³.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται η πρόταση, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους.

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και ουδόλως συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου ότι η παρέκκλιση είναι χρονικά περιορισμένη και ισχύει μόνο για συγκεκριμένες παραδόσεις και παροχές, το πεδίο εφαρμογής αφορά συγκεκριμένους τομείς με σημαντικά προβλήματα φορολογικής απάτης. Συνεπώς, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο, δηλαδή την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης.

Δεδομένου του καινοφανούς χαρακτήρα και του ευρέος πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, ζητείται από την Πολωνία να υποβάλει έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις του μέτρου στο επίπεδο της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και στους υποκείμενους στον φόρο (σχετικά με τις επιστροφές ΦΠΑ, τον διοικητικό φόρτο, το κόστος για τους υποκείμενους στον φόρο κ.λπ.) δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος του στην Πολωνία.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Προτεινόμενη νομική πράξη: εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, η παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο με έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση

² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2017/784 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 2017, με την οποία επιτρέπεται στην Ιταλική Δημοκρατία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 206 και το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας και καταργείται η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1401, ΕΕ L 118 της 6.5.2017, σ. 17.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 395 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, COM/2018/666 final.

της Επιτροπής. Συνεπώς, η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου είναι το καταλληλότερο νομικό μέσο, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Πολωνίας και αφορά μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- **Σύλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη εξωτερικής εμπειρογνωσίας.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Με την πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου επιτρέπεται στην Πολωνία να παρεκκλίνει από το άρθρο 226 της οδηγίας ΦΠΑ και να καθιερώσει τον υποχρεωτικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών για την πληρωμή του ΦΠΑ για συγκεκριμένες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών.

Με την επιβολή της υποχρέωσης πληρωμής του οφειλόμενου ΦΠΑ σε δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό για τον ΦΠΑ του προμηθευτή, η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης η οποία παίρνει τη μορφή μη πληρωμής οφειλών ΦΠΑ από προμηθευτές αγαθών και παρόχους υπηρεσιών που ενέχουν πιθανότητες απάτης. Δεδομένου ότι το ποσό του ΦΠΑ που κατατίθεται σε χωριστό λογαριασμό για τον ΦΠΑ του υποκειμένου στον φόρο είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται μόνον για περιορισμένους σκοπούς, δηλαδή για την πληρωμή της οφειλής ΦΠΑ στη φορολογική αρχή ή την πληρωμή του ΦΠΑ για τιμολόγια που λαμβάνονται από προμηθευτές, διασφαλίζεται καλύτερα ότι οι φορολογικές αρχές θα εισπράττουν ολόκληρο το ποσό του ΦΠΑ που θα έπρεπε να μεταφέρει ο υποκείμενος στον φόρο υπέρ του Δημόσιου Ταμείου.

Τα ποσά στον δεσμευμένο λογαριασμό για τον ΦΠΑ δεν είναι δυνατόν να διατίθενται από τον υποκείμενο στον φόρο, παρά μόνον για την πληρωμή του οφειλόμενου ΦΠΑ στη φορολογική αρχή ή του ΦΠΑ που προκύπτει από τιμολόγια τα οποία λαμβάνονται από προμηθευτές, γεγονός που έχει επιπτώσεις στις ταμειακές ροές των συναλλασσομένων. Για να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις, σε περίπτωση πλεονάσματος του φόρου εισροών σε σχέση με τον φόρο εκροών που αναγνωρίζεται από τις φορολογικές αρχές, προβλέπεται ταχύτερη διαδικασία από την Πολωνία για την επιστροφή του πλεονάσματος του φόρου εισροών. Κατόπιν αιτήματος του υποκειμένου στον φόρο, η επιστροφή θα πραγματοποιείται εντός 25 ημερών, αντί 60 ημερών στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας. Επιπλέον, η Πολωνία επισήμανε στο αίτημά της ότι θα δοθεί προτεραιότητα στη διασφάλιση αποτελεσματικών και εγκαίρως εκτελούμενων επιστροφών φόρου.

Οι μη εγκατεστημένοι στην Πολωνία συναλλασσόμενοι θα πρέπει επίσης να υπάγονται στον υποχρεωτικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών όταν πραγματοποιούν παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών οι οποίες στην Πολωνία εμπίπτουν στον υποχρεωτικό διαχωρισμό των πληρωμών. Οι συναλλασσόμενοι αυτοί θα πρέπει να διαθέτουν τραπεζικό λογαριασμό που να λειτουργεί σύμφωνα με την πολωνική νομοθεσία για τον τραπεζικό τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Πολωνία βεβαίωσε την Επιτροπή ότι οι μη εγκατεστημένοι συναλλασσόμενοι δεν θα επιβαρύνονται με πρόσθετο κόστος όσον αφορά την υποχρέωση

ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού στην Πολωνία, διότι οι εν λόγω υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν να ανοίγουν και να διατηρούν δωρεάν τραπεζικό λογαριασμό στην Πολωνία.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα λήξης ισχύος· αυτόματη λήξη ισχύος.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Πολωνία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, για το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας⁴, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή στις 15 Μαΐου 2018, η Πολωνία ζήτησε άδεια να παρεκκλίνει από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ και να απαιτεί την προσθήκη ειδικής δήλωσης σύμφωνα με την οποία ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) πρέπει να καταβάλλεται στον δεσμευμένο λογαριασμό για τον ΦΠΑ του προμηθευτή για τιμολόγια τα οποία εκδίδονται σχετικά με τις παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που ενέχουν πιθανότητες απάτης, οι οποίες στην Πολωνία καλύπτονται εν γένει από τον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης και την εις ολόκληρον ευθύνη. Η Πολωνία ζήτησε παρέκκλιση για περίοδο τριών ετών, από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Επιτροπή διαβίβασε το αίτημα της Πολωνίας στα άλλα κράτη μέλη, με επιστολές της 3ης Σεπτεμβρίου 2018. Με επιστολή της 4ης Σεπτεμβρίου 2018, η Επιτροπή ενημέρωσε την Πολωνία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.
- (3) Αν και η Πολωνία έχει λάβει πολυάριθμα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης (π.χ. η καθιέρωση του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης και της εις ολόκληρον ευθύνης του πελάτη, η καθιέρωση του τυποποιημένου φακέλου ελέγχου, αυστηρότεροι κανόνες για την εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ και τη διαγραφή από το μητρώο ΦΠΑ των υποκειμένων στον φόρο, περισσότεροι λογιστικοί έλεγχοι κ.λπ.), εντούτοις θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή για τον αποκλεισμό της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.
- (4) Η άποψη της Πολωνίας είναι ότι η εφαρμογή του μηχανισμού διαχωρισμού των πληρωμών θα εξαλείψει την απάτη στον τομέα του ΦΠΑ. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών, το ποσό του ΦΠΑ που κατατίθεται σε χωριστό λογαριασμό για τον ΦΠΑ του υποκειμένου στον φόρο είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται μόνον για περιορισμένους σκοπούς, δηλαδή για την πληρωμή της οφειλής ΦΠΑ στη φορολογική αρχή ή την πληρωμή του ΦΠΑ για τιμολόγια που

⁴

EE L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

λαμβάνονται από προμηθευτές, διασφαλίζεται καλύτερα ότι οι φορολογικές αρχές θα εισπράττουν ολόκληρο το ποσό του ΦΠΑ που θα έπρεπε να μεταφέρει ο υποκείμενος στον φόρο στο Δημόσιο Ταμείο.

- (5) Η Πολωνία καθιέρωσε τον προαιρετικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών την 1η Ιουλίου 2018. Η Πολωνία θεωρεί ότι σε τομείς που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ θα πρέπει να καθιερωθεί ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών. Οι τομείς αυτοί είναι κλάδοι της οικονομίας όπως η χαλυβουργία, τα απομέταλλα, τα ηλεκτρονικά, ο χρυσός, τα μη σιδηρούχα μέταλλα, τα καύσιμα και οι πλαστικές ύλες, οι οποίοι στην Πολωνία εμπίπτουν εν γένει στον μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης και στην εις ολόκληρον ευθύνη.
- (6) Ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών θα ισχύει για τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα μεταξύ υποκειμένων στον φόρο, τις παραδόσεις και παροχές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B), και θα καλύπτει μόνο ηλεκτρονικές τραπεζικές μεταφορές.
- (7) Σε περίπτωση πλεονάσματος του φόρου εισροών σε σχέση με τον φόρο εκροών που αναγνωρίζεται από τον υποκείμενο στον φόρο στη δήλωση ΦΠΑ ως επιστρεπτέο ποσό, η επιστροφή αυτή πραγματοποιείται συνήθως εντός 60 ημερών στον κανονικό λογαριασμό του υποκειμένου στον φόρο. Ωστόσο, η Πολωνία ενημέρωσε ότι για τις πράξεις που υπάγονται στον υποχρεωτικό μηχανισμό διαχωρισμού των πληρωμών, κατόπιν αιτήματος του υποκειμένου στον φόρο που διαθέτει δεσμευμένο λογαριασμό για τον ΦΠΑ, η επιστροφή θα πραγματοποιείται εντός 25 ημερών.
- (8) Οι υποκείμενοι στον φόρο δεν θα επιβαρυνθούν με κόστος ανοίγματος και λειτουργίας τραπεζικού λογαριασμού για τον ΦΠΑ, διότι ο λογαριασμός για τον ΦΠΑ θα παρέχεται από την τράπεζα χωρίς προμήθειες ή τέλη.
- (9) Ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών θα εφαρμόζεται σε όλους τους συναλλασσόμενους, συμπεριλαμβανομένων των μη εγκατεστημένων στην Πολωνία συναλλασσόμενων, οι οποίοι θα πρέπει να διαθέτουν τραπεζικό λογαριασμό που να λειτουργεί σύμφωνα με την πολωνική νομοθεσία για τον τραπεζικό τομέα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Πολωνία επιβεβαίωσε ότι οι συναλλασσόμενοι δεν θα επιβαρύνονται με πρόσθετο κόστος όσον αφορά την υποχρέωση ανοίγματος τραπεζικού λογαριασμού στην Πολωνία, διότι οι εν λόγω υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν να ανοίγουν και να διατηρούν δωρεάν τραπεζικό λογαριασμό στην Πολωνία για πληρωμές ΦΠΑ.
- (10) Ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών, όπως προβλέπεται από την Πολωνία, δεν θα επιβάλλει σημαντικές αλλαγές για τους υποκείμενους στον φόρο. Ωστόσο, επειδή το σύστημα ήδη λειτουργεί σε εθελοντική βάση από την 1η Ιουλίου 2018, οι υποκείμενοι στον φόρο είχαν τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με αυτό.
- (11) Η άποψη της Επιτροπής είναι ότι ο υποχρεωτικός μηχανισμός διαχωρισμού των πληρωμών για παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που ενέχουν πιθανότητες απάτης μπορεί να αποφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης. Οι παρεκκλίσεις χορηγούνται συνήθως για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Επομένως, η παρέκκλιση που ζήτησε η Πολωνία θα πρέπει να επιτραπεί από την 1η Μαρτίου 2019 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2022.
- (12) Δεδομένου του καινοφανούς χαρακτήρα και του ευρέος πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη συνέχεια στο πλαίσιο της εν λόγω παρέκκλισης, ιδίως δε όσον αφορά τις επιπτώσεις του μέτρου στο επίπεδο της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και στους υποκείμενους στον φόρο (σχετικά με τις

επιστροφές ΦΠΑ, τον διοικητικό φόρτο, το κόστος για τους υποκείμενους στον φόρο κ.λπ.). Ως εκ τούτου, η Πολωνία θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις του μέτρου δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος του εθνικού μέτρου στην Πολωνία.

- (13) Η παρέκκλιση δεν θα έχει αρνητική επίπτωση στα συνολικά φορολογικά έσοδα που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης και δεν θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης που προέρχονται από τον ΦΠΑ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 226 της οδηγίας 2006/112/EK, επιτρέπεται στην Πολωνία να απαιτεί την προσθήκη ειδικής απαίτησης για την πληρωμή του ΦΠΑ σε χωριστό και δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό για τον ΦΠΑ του προμηθευτή, ανοιγμένο στην Πολωνία, για τιμολόγια τα οποία εκδίδονται σχετικά με παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης μεταξύ υποκειμένων στον φόρο, εφόσον οι πληρωμές για τις παραδόσεις και τις παροχές πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικές τραπεζικές μεταφορές.

Άρθρο 2

Η Πολωνία κοινοποιεί στην Επιτροπή το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Εντός 18 μηνών από την έναρξη ισχύος του μέτρου που αναφέρεται στο άρθρο 1 στην Πολωνία, η Πολωνία υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις συνολικές επιπτώσεις του μέτρου στο επίπεδο της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και στους ενδιαφερόμενους υποκείμενους στον φόρο.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Μαρτίου 2019 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2022.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*